

DET KONGELIGE NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Nord Advokatfirma DA
Postboks 3
Nordahl Griegs gate 10
8601 MO I RANA

Deres ref

Vår ref

Dato

18/5854

30. mai 2022

Eide Fjordbruk AS - svar på klage på delvis avslag på søknad om utviklingstillatelse

Vi viser til klage fra Eide Fjordbruk AS 27. juli 2020 på Fiskeridirektoratets delvise avslag 7. juli 2020 på søknad om tre tillatelse til akvakultur av matfisk av laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål, samt sakens dokumenter for øvrig.

Fiskeridirektoratet har vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre eller endre sitt vedtak. Saken ble derfor oversendt Nærings- og fiskeridepartementet for klagebehandling og endelig avgjørelse 27. januar 2021.

1 Sakens bakgrunn

Om konseptet

Prosjektbeskrivelsen, slik den fremkommer av Nærings- og fiskeridepartementets tidligere vedtak i denne saken, legges til grunn.

Salmon Zero skal være et helt lukket sjøanlegg med full resirkulering av produksjonsvann. I anlegget skal det produseres matfisk frem til slakt. Slaktevekt skal være omkring 6,5 kg. Produksjonen skal skje i lukkede merder i sjø. Resirkulering- og vannbehandlingssystemene skal i hovedsak være plassert på land, og deler av vannbehandlingen skal integreres i produksjonsenhetene. På lengre sikt skal det være mulig å flytte alle installasjoner til sjø, med resirkuleringsanlegg om bord på egnet flåte. Anlegget skal være modulbasert.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
912 660 680

Avdeling
Havbruksavdelingen

Saksbehandler
Kjersti Pauline Vartdal
22 24 26 50

I opprinnelig søknad har klager vist seks ulike merder med volum fra 1070 m³ til 10983 m³. I supplerende dokumentasjon opplyser klager at produksjonsenhetene skal ha følgende volum: 1000 m³, 3000 m³ og 6000 m³, og at de har inngått intensjonsavtaler om samarbeid med to aktører for utvikling av semi-lukkede oppdrettsmerder, FishFarming Innovations (FFI) og Høie Concrete Farm Consortium (HCFC). FishFarming Innovation har utviklet en semi-lukket oppdrettstank i betong med volum lik 1000 m³ som er under uttesting, og planlegger oppskalering av tanken til volum lik 3000 m³. Høie Concrete Farm Consortium prosjekterer og designer en lukket oppdrettsenhet i kompositt med volum lik 6000 m³ og med tilhørende plattform i betong. Ifølge klager er det et mål om at denne oppdrettsenheten skal oppskaleres til volum lik 12000 m³.

Klager vil utvikle et system for å flytte fisk både mellom enhetene og fra enhetene til brønnbåt på en skånsom og effektiv måte som også opprettholder barrierene mellom produksjonsenhetene. Klager har beskrevet flere alternative metoder for flytting av fisk.

Alle produksjonsmodulene skal ha adskilte og separate vannbehandlingssystemer for å forhindre smitte og påvirkning mellom moduler. Vann skal hentes fra dypet i fjorden, filtreres i innløpet og behandles på landanlegget, eksempelvis med proteinskimming og UV-behandling. Salinitetsnivået i vannet skal reguleres ved å blande sjøvann med ferskvann fra lokal kilde. Vannbehandlingsanlegget på land skal inneholde modulbaserte stasjoner med utstyr for resirkulering, lufting, slamutskilling, oksygenering og filtrering. Slammet skal samles opp og gjenvinnes. Eide Fjordbruk AS vil undersøke bruk av avfallsstoffer som ressurs. Eide Fjordbruk AS antar at utslipp av vann vil være som i andre kommersielle resirkuleringsanlegg og oppgir en andel lik 1%. Eide Fjordbruk AS opplyser at utslippsvann eksempelvis kan behandles med UV.

I tillegg omfatter prosjektet blant annet automatisk telling og håndtering av dødfisk, utvikling og bruk av nye sensorer og programvare, innsamling og bruk av informasjon og data fra anlegget, og en autonom robot for vasking og overvåking av tankene.

Saksforløp

Eide Fjordbruk AS søkte 1. juli 2016 om tre utviklingstillatelser til realisering av konseptet Salmon Zero. Fiskeridirektoratet avsto søknaden 6. desember 2017, da direktoratet fant at vilkåret om betydelig innovasjon ikke var oppfylt. Vedtaket ble påklaget, og Nærings- og fiskeridepartementet tok klagen til følge og slo fast at vilkåret om betydelig innovasjon var oppfylt i sitt vedtak 7. januar 2020. Saken ble sendt tilbake til Fiskeridirektoratet for videre behandling, i lys av Nærings- og fiskeridepartementets vedtak, herunder om vilkåret om betydelig investering var oppfylt.

Fiskeridirektoratets vedtak

I vedtak 7. juli 2020 ga Fiskeridirektoratet Eide Fjordbruk AS tilsagn om én utviklingstillatelse på 780 tonn maksimalt tillatt biomasse og én utviklingstillatelse på 452 tonn maksimalt tillatt biomasse. Tillatelsene ble gitt med en varighet på 12 år fra lokalitet er klarert og tillatelsesdokument utstedt.

Fiskeridirektoratet avgrenset antallet tillatelser blant annet ut ifra hensynet til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet, i henhold til laksetildelingsforskriften § 28b sjette ledd. I søknaden viser Eide Fjordbruk AS til at de planlegger en produksjon med en tetthet på maksimalt 100 kg biomasse per m³. Fiskeridirektoratet viser til akvakulturdriftsforskriften § 25 som slår fast at fisketettheten skal være «forsvarlig og tilpasset vannkvalitet, fiskens atferdsmessige og fysiologiske behov, helsestatus, driftsform og føringsteknologi». Fiskeridirektoratet konkluderer med at det ikke foreligger et faglig grunnlag som støtter at det er forsvarlig å tildele akvakulturtillatelser til utvikling av RAS-anlegg med uttesting med en tetthet på 100 kg/m³. Fiskeridirektoratet legger avgjørende vekt på det faglige begrunnelsen som lå til grunn da RESET AS (fiskeridirektoratets vedtak 30. oktober 2019 ref. 17/7644) fikk tildelt tillatelser til uttesting med en tetthet på 56 kg/m³, og finner at det kan tildeles tillatelser til uttesting av Eide Fjordbruk AS' konsept med tilsvarende tetthet.

Eide Fjordbruk AS' klage på Fiskeridirektoratets vedtak

Klagen er avgrenset til Fiskeridirektoratets vurdering av biomassebehovet i prosjektet.

Klager mener at det ikke er rettslig grunnlag for å fastsette biomassen ved tildeling av utviklingstillatelser basert på vurderinger etter akvakulturdriftsforskriften og tetthet slik direktoratet har gjort i vedtaket. Klager mener videre at det uansett ikke foreligger et faglig grunnlag for å avgrense tettheten i prosjektet, og dermed i realiteten sette vilkår om en biomassebegrensning i enhetene. Biomassetetthet og forsvarlighet er forhold som nettopp skal testes og utprøves i konseptet. Subsidiært, dersom det vurderes at teknologien i Salmon Zero ikke kan kommersialiseres med en tetthet over 56 kg/m³ mener Eide Fjordbruk at de må tillates å legge ut flere enheter eller at det må tillates at volumet på enhetene økes slik at Eide kan teste ut konseptet med en samlet biomassetopp på 2200 tonn.

Fiskeridirektoratets klageinnstilling

Fiskeridirektoratet behandlet 27. januar 2021 saken på nytt, men fant ikke grunn til å endre eller oppheve sitt vedtak av 7. juli 2020. Fiskeridirektoratet kommenterer Eide Fjordbruk sine klageanførsler på følgende måte:

- Fiskeridirektoratet mener at det er naturlig at direktoratet, innenfor rimelighetens grenser, foretar en vurdering av om prosjektet er biologisk gjennomførbart.
- Det er etter Fiskeridirektoratets vurdering ikke rom for å tildele biomasse basert på ønske om uttesting av hva som er den maksimale produksjonstettheten konseptet kan drives med.
- Direktoratet kan ikke se at det er relevant å vurdere flere enheter eller større volum på enhetene når dette ikke var en del av det opprinnelige konseptet.

Eide Fjordbruk AS' merknader til klageinnstillingen

Den 9. februar 2021 sendte Eide Fjordbruk inn et sett med merknader hvor de kommenterer Fiskeridirektoratets vurderinger i klageinnstillingen. Her anføres at det ikke er rettslig grunnlag for å fastsette biomassen ved tildeling av utviklingstillatelser basert på vurderinger etter akvakulturdriftsforskriften og tetthet slik direktoratet har gjort. Formålet med utviklingstillatelsene er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor. Innenfor dette formålet må det være rom for å teste ut teknologi som flytter barrierer når det gjelder tidligere erfaringer med fisketetthet.

Det er ikke et tildelings- eller avgrensingskriterium for Fiskeridirektoratet etter aktuelle bestemmelser i laksetildelingsforskriften å vurdere om et prosjekt er «biologisk gjennomførbart». Dersom departementet mener at det er adgang til å vektlegge et slikt moment, har direktoratet uansett vektlagt dette for tungt.

I direktoratets klagevurdering har man tilsynelatende ikke vurdert det faglige notatet fra professor Hadneland ved Institutt for biovitenskap ved Universitetet i Bergen, som er vedlagt klagen. Professorens betraktninger knytter seg til biologisk gjennomførbarhet og fisketetthet hvor det fremgår at oppdrett i brakkvann i lukket anlegg (slik som med teknologien i Salmon Zero) kan gjennomføres ved en høyere tetthet enn hva som er vist i sjøvann (75 kg/m³).

2 Departementets vurdering

Departementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. Forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått Fiskeridirektoratets vedtak av 7. juli 2020. Eide Fjordbruk har kun innsigelser mot Fiskeridirektoratets vurderinger av hvor mye biomasse som prosjektet skal tildeles for realisering, og har avgrenset sin klage til dette. Departementet vurderer at vi kan slutte oss til Fiskeridirektoratets vurderinger av de øvrige sidene i saken, og ser det derfor som hensiktsmessig å begrense den videre gjennomgangen til klagers anførsler.

Det fremgår av laksetildelingsforskriften § 28b første ledd at «*Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov*». Av bestemmelsen sjette ledd skal det ved avgrensing av tillatelse «*blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet*».

Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelser, og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

2.1 Biomassebehovet i prosjektet

Eide Fjordbruks klageanførsler vil bli vurdert hver for seg i det følgende.

2.1.1 Ikke rettslig grunnlag til å fastsette biomasse basert på vurderinger etter akvakulturdriftsforskriften og tetthet

Klager anfører at det ikke foreligger rettslig grunnlag for å fastsette biomassen ved tildeling av utviklingstillatelser basert på vurderinger etter akvakulturdriftsforskriften og tetthet, slik direktoratet har gjort i vedtaket. Klager mener at det relevante vurderingstemaet for å avgrense biomassen er «det konkrete behovet for biomasse som den enkelte søknad reiser, for å kunne utvikle den aktuelle teknologien og foreta eventuell utprøving av det nye konseptet i kommersiell skala.» Eide Fjordbruk viser også til formålet med utviklingstillatelser, og peker på at «innenfor dette formålet må det klart nok være rom for å teste ut teknologi som flytter tidligere erfaringer med fisketetthet».

Fiskeridirektoratet vurderer på sin side at det er naturlig at direktoratet, innenfor rimelighetens grenser, også foretar en vurdering av om prosjektet er biologisk gjennomførbart. Direktoratet skriver følgende i sin klageinnstilling:

«Det at mattilsynet forvalter fiskehelse og fiskevelferd ut fra ansvar for dyrevelferdsregelverket er etter direktoratets vurdering ikke til hinder for at Fiskeridirektoratet kan foreta en avgrensning av tildeling av biomasse til et prosjekt som åpenbart går ut over fastsatte grenser i akvakulturdriftsforskriften, som § 25. Fiskeridirektoratet må i alle tilfeller legge til grunn den beste tilgjengelige kunnskapen på området».

Departementet er enige med fiskeridirektoratets vurderinger på dette punktet, og vil utdype dette standpunktet i det følgende.

I klagen uttaler Eide Fjordbruk at det «klart nok ikke [foreligger] hjemmel i laksetildelingsforskriften § 28b til å avgrense en tildeling basert på vurderinger av fiskehelse og fiskevelferd [...]».

Departementet er ikke enig i at det foreligger en slik absolutt begrensning i vurderingen som skal foretas etter laksetildelingsforskriften § 28b. Som det fremgår av § 28b sjette ledd, skal det ved avgrensning av biomasse «blant annet» tas hensyn til hva som er «nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet». Uttrykket «blant annet» viser at også andre hensyn kan være relevante i avgrensningen.

I forarbeidene til akvakulturloven¹ heter det følgende i merknadene til formålsbestemmelsen: «(s)elv om akvakulturloven ikke skal spille en aktiv rolle i ivaretagelsen av disse hensynene, er det viktig at akvakulturloven utøves i lojalitet med matlovens hensyn. Dette innebærer at man i forvaltningen etter akvakulturloven må ta hensyn til folke- og fiskehelse og fiskevelferd

---

¹ Ot.prp.nr.61 (2004-2005) s. 53-54

slik at myndighetsutøvelsen etter akvakulturloven ikke motvirker disse hensynene». (vår utheving)

Som dette sitatet viser, kan fiskehelse og -velferd få betydning ved myndighetsutøvelse under akvakulturregelveverket, også der dette ikke fremgår uttrykkelig. Sitatet indikerer også at forvaltningen har et ansvar for hindre at disse hensynene motvirkes.

Det omsøkte anlegget består av lukkede produksjonsenheter. For slike anlegg er det ikke fastsatt noen øvre grense for fisketetthet, men akvakulturdriftsforskriften § 25 første ledd slår fast at fisketettheten skal være «forsvarlig og tilpasset vannkvalitet, fiskenes atferdsmessige og fysiologiske behov, helsestatus, driftsform og føringsteknologi».

Denne bestemmelsen forvaltes av Mattilsynet, jf. forskriftens § 67 tredje ledd, noe som i utgangspunktet taler for at direktoratet bør være varsom med å trekke denne inn i vurderinger knyttet til utviklingstillatelser.

Det er imidlertid klart for departementet at forvaltningen også må kunne se til driftsregelverkets bestemmelser om forsvarlig fisketetthet i § 25 ved avgrensning av biomassen i et prosjekt som det foreliggende. Det er departementets syn at bestemmelsen i § 25 første ledd gir anvisning på vurderinger av forsvarlig fisketetthet som også har gyldighet *forut for* driftsfasen. Fisketetthetens forsvarlighet vurderes blant annet utfra hensyn til fiskehelse- og velferd. Som redegjort for ovenfor er dette pliktige hensyn etter akvakulturregelveverket, og hensyn forvaltningen ikke kan motvirke i sin myndighetsutøvelse. Det er departementets syn at det både er naturlig og rimelig at Fiskeridirektoratet i foreliggende sak hensyntar akvakulturdriftsforskriften § 25 ved avgrensningen av biomasse. Det forhold at denne bestemmelsen forvaltes av Mattilsynet, er etter departementets syn ikke til hinder for dette.

Vi legger til at også i andre saker om utviklingstillatelser er fisketetthet vurdert i lys av i akvakulturdriftsforskriften § 25 første ledd. I saken Reset AS viste Fiskeridirektoratet i vedtak 30.10.2019, blant annet under henvisning til forsvarlighetskravet i akvakulturdriftsforskriften § 25, at det i den saken ikke var behov for produksjon/høy fisketetthet i samtlige merder samtidig for å prøve ut om konseptet egner seg for en høy fisketetthet. Departementet bemerker her at den maksimale omsøkte fisketettheten i denne saken var 56 kg/m³, altså om lag halvparten av den omsøkte tettheten i konseptet Salmon Zero.

Klagers anførsel om at det ikke foreligger rettslig grunnlag til å fastsette biomasse basert på vurderinger etter akvakulturdriftsforskriften og tetthet, kan ikke høres.

2.1.2 Ikke faglig grunnlag for å avgrense tettheten i prosjektet

Klager anfører at det ikke foreligger et fiskehelsefaglig grunnlag for å avgrense tettheten i prosjektet. Klager mener at fremlagt dokumentasjon fra Nofima viser at det kan være relevant og hensiktsmessig å teste ut tettheter av fisk opp mot 100 kg/m³.

Avgrensningen av biomassen vil hindre klager fra å teste ut anlegget med en fisketetthet på opptil 100 kg/m³. Dersom Eide Fjordbruk tester ut dette og lykkes, påpeker klager at Salmon Zero-teknologien potensielt vil kunne produsere langt mer fisk per kvm beslaglagt sjøareal.

Akvakulturdriftforskriften § 25 regulerer fisketettheten per produksjonsenhet. Etter første ledd skal fisketetthet være «forsvarlig og tilpasset vannkvalitet, fiskenes atferdsmessige og fysiologiske behov, helsestatus, driftsform og fôringsteknologi.» Etter annet ledd er det satt et tak som innebærer at fisketettheten ikke kan overstige 25 kg/m³. Annet ledd gjør imidlertid eksplisitt unntak fra lukkede produksjonsenheter. Salmon Zero-prosjektet, et lukket anlegg etter definisjonen i akvakulturdriftforskriften § 4 bokstav p, er dermed unntatt dette taket. Fisketettheten i anlegget må likevel være «forsvarlig» i henhold til bestemmelsens første ledd.

Søker anfører at de har behov for å teste ut maksimal fisketetthet på 100 kg/m³, som skal sikre god produksjon og effektiv utnyttelse av anlegget.

Som støttedokumentasjon for forsvarligheten av en tetthet på 100 kg/m³ henviser klager til en NOFIMA-referanse som foreligger som en «presentasjon basert på foreløpig resultater». Studien bruker fisk med 130 gram kroppsvekt, ved vanntemperatur på 12 grader. Et endelig utkast av studien er ikke vedlagt søknaden. Gitt studiens uferdige status er en endelig metodebeskrivelse, resultat og konklusjon ikke fagfellevurdert. Metode, resultat og konklusjon kan dermed endres før ferdigstilling og publisering, noe som reduserer betydningen av referansen.

I delvis klage på vedtak presiser klager at kilden sier at «inntil 100 kg per m³ kan være forsvarlig å prøve ut». Omfanget av en slik utprøving som NOFIMA viser til er ikke videre drøftet av klager. Departementet er av den oppfatning at NOFIMA referer til et småskala forsøk, ikke et forsøk med fisk på kommersiell skala. Departementet anser dermed referansen som kun delvis støttende med hensyn til effekten av fisketetthet og liten fisk.

Videre henviser klager til referansen Calabrese (2017) som støttende dokumentasjon. Referansen benyttet fisk mellom 110 og 120 gram i et forsøk på 8 uker med økende fisketetthet (25, 50, 75, 100, 125 kg/m³), ved 9 °C. Negativ effekt av fisketetthet er observert ved 50 kg/m³ i relasjon til SGR² og FCR³. Videre endring beskrives som lineær avhengig av tetthet. Med bakgrunn i at fisken i Salmon Zero skal vokse fra 100 gram til rundt 6,5 kg, med en fisketetthet opp mot 100 kg/m³, anser vi referansen som kun delvis støttende med hensyn til liten fisk. Referansen kan etter departementets syn, ikke brukes til å støtte øvrige vektclasser slik omsøkt, og ikke opp mot omsøkt tetthet på 100 kg/m³.

Klager presiserer at de «spesielt mangler (...) kunnskap om forhold tilknyttet høy tetthet og effekt av variabel vannkvalitet», og at «det anbefales derfor å gjennomføre en systematisk test av overnevnte problemstilling (Rye-Jakobsen 2012) under storskala betingelser (Salmon

---

² Forventet daglig tilvekst i prosent

³ Indikator på fôrutnyttelse

Zero), herunder kartlegge interaksjonseffektene mellom økende tetthet og brakkvann mv..» Departementet har forståelse for klagers situasjon, men påpeker at slik forskning/utprøving, av hensyn til fiskehelse og fiskevelferd, ikke skal gjennomføres i fullskalaforsøk. Dette kan også være i strid med dyrevelferdsloven § 8, annet ledd.

Uttalelsen fra professor Handeland oppsummerer forskning relatert til salinitet, satt opp mot hvilke teknologiske og produksjonsmessige behov som foreligger. Departementet kan ikke se at uttalelsen inkluderer noen nye kilder som støtter høy tetthet med stor fisk, slik det her er søkt om.

Departementet har etter dette kommet til at klager ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert at det foreligger et faglig grunnlag som slår fast at fiskevelferd og fiskehelse kan ivaretas innenfor omsøkt fisketetthet (100 kg/m³) og fiskevekt, slik det også ble konkludert i fiskeridirektoratets vedtak. Videre støtter departementet Fiskeridirektoratets vurdering og konklusjon om at det kan tillates biomasse som vil gi en fisketetthet opp til 56 kg/m³ i Salmon Zero-prosjektet.

Klagers påstand om at det ikke foreligger et faglig grunnlag for Fiskeridirektoratets avgrensning av fisketetthet, kan ikke høres.

2.1.3 Subsidiært: Dersom tettheten avgrenses, må klager tillates å legge ut flere enheter eller det må tillates at volumet økes på enhetene slik at konseptet kan testes med en samlet biomassetopp på 2200 tonn

Eide Fjordbruk anfører subsidiært at dersom det vurderes at teknologien i Salmon Zero ikke kan kommersialiseres med en tetthet over 56 kg/m³, så må de tillates å legge ut flere enheter. Alternativt må det tillates at volumet på enhetene økes slik at klager kan teste ut konseptet med en samlet biomassetopp på 2200 tonn. Klager anfører at en samlet biomassetopp på 2200 tonn på lokaliteten vil være nødvendig for å kunne utvikle et optimalisert kommersielt konsept. Klager anfører at utviklingskostnadene uansett tilsier et behov for minst tre tillatelser.

I den første delen av denne subsidiære anførselen begrunnes biomassebehovet med at en samlet biomassetopp på 2200 tonn vil være nødvendig for å utvikle et optimalisert kommersielt konsept.

Fiskeridirektoratet skriver i klageinnstillingen at de ikke kan se at det er relevant å vurdere flere enheter eller større volum på enhetene når dette ikke var en del av det opprinnelige konseptet.

Departementet støtter Fiskeridirektoratets vurdering på dette punkt. Vi kan ikke se at oppskalering av anlegget eller utplassering av flere produksjonsenheter vil bidra til å utvikle teknologien videre enn konseptet slik det ble lagt frem i prosjektbeskrivelsen. En slik oppskalering av prosjektet er, slik Fiskeridirektoratet påpeker i sin klageinnstilling, uansett

ikke en del av det opprinnelige konseptet. Hvorvidt klager kan innrømmes flere enheter eller tillates større volum faller derfor utenfor rammene av det som skal vurderes i denne klagen.

Videre anfører klager at utviklingskostnadene utgjør et selvstendig grunnlag for tildeling av tre utviklingstillatelser. Klager viser til at Eide er å anse som en mindre aktør med begrenset kapasitet til å påta seg finansiell prosjektrisiko. Klager viser for øvrig til Fiskeridirektoratets vurdering av økonomien i prosjektet som begrunnelse for et behov for flere tillatelser.

Departementet er ikke enig i dette.

Som det fremgår i retningslinjene for behandling av utviklingssøknader⁴ kan det tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelse av antall tillatelser. Men dette innebærer imidlertid ikke at det kan tildeles flere tillatelser enn det som er *driftsmessig nødvendig* for å gjennomføre utviklingsprosjektet. Departementet kan imidlertid ikke se at det vil være driftsmessig nødvendig for konseptet Salmo Zero å få tildelt MTB tilsvarende tre utviklingstillatelser. Vi viser også i denne forbindelse til vår vurdering ovenfor i punkt 2.1.2 der vi konkluderte med at fisketettheten den omsøkte biomassen vil medføre ikke kan forsvares.

Departementet vil også minne om at ordningen med utviklingstillatelser alltid vil innebære en økonomisk risiko for søker. Formålet med ordningen med utviklingstillatelser er ikke å eliminere denne risikoen. Det er heller ikke slik, som klager anfører, at utviklingskostnadene i seg selv kan rettfærdiggjøre et visst antall utviklingstillatelser utover det som er driftsmessig nødvendig.

Klagers subsidiære anførsler tas ikke til følge.

---

⁴ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelser utarbeidet av Nærings- og fiskeridepartementet 12. januar 2016.

3 Vedtak

Klagen avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre, jf. Forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Mulig søksmål om hvorvidt vedtaket er gyldig, eller krav om erstatning som følge av vedtaket må tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt vedtaket er mottatt, jf. laksetildelingsforskriften § 28c.

Med hilsen

Yngve Torgersen
ekspedisjonssjef

Kjersti Pauline Vartdal
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fiskeridirektoratet